

Originalitatea creatiei lui Ion Luca Caragiale

Autodefinindu-se (incepand cu 1909), I. L. Caragiale spunea: "Sunt o fiinta complexa! Capritioasa si statornica; impresionabila ca un copil incult, blazata ca un filosof istovit, mahalagioaica si aristocrata; aci primitiva, aci ultrarafinata, iau in gluma imprejurarile cele mai grave si sunt grav fata cu cine stie ce minciuni. Ma innebunesc dupa evenimentele de senzatie, vesele sau funebre., parade, accidente, crime, sinucideri, scandaluri... (...) Imi trebuiesc dimineata cum deschid ochii stiri palpitante, daca nu adevarate, macar... altfel.

Dezmintirea lor seara ma mahneste peste masura si nu ma pot mangaia decat a doua zi cu o nascocire si mai si." Aceasta scoate in evidenta faptul ca scriitorul a fost un om dificil, aplecat spre fapte de viata realiste.

"In timp ce Eminescu - spune T. Vianu (Istoria literaturii romane moderne, 1944) - este un geniu romantic (...), Caragiale reprezinta o mare dotatie clasica si realista."

Teatrul lui Caragiale reprezinta si astazi un mod interesant de a cunoaste aspecte 'ale unor perioade istorice. Aceasta a determinat pe multi critici si istorici literari -Ibraileanu, serban Cioculescu, Florin Manolescu etc. - sa afirme ca nu se poate vorbi de istoria Romaniei din perioada creatiei lui Caragiale fara valorificarea si a acesteia: "Nu va fi posibil - spune T. Vianu - sa se scrie istoria sociala a veacului al XIX-lea fara o continua referinta la opera lui Caragiale."

In acelasi mod se pronunta si Paul Zarifopol, considerand ca scrierile lui Caragiale "mai adanc poate decat oricare altul, va lumina si va colora viziunea lor istorica despre vremurile noastre".

Maestru al limbii literare, proiectand impreuna cu Eminescu elaborarea unei gramatici, I. L. Caragiale va da prin intreaga sa opera, dramatica, in proza sau in jurnalistica, masura talentului sau, propunand modele referentiale.

Florin Manolescu isi incheie interesantul si amplul studiu Caragiale si Caragiale, jocuri cu mai multe strategii cu o remarcabila apreciere: "In Luceafarul lui Eminescu un personaj tragic se retrage deceptionat in cercurile Demiurgului, cu un aer de superioritate, rece si nemuritor.

La Caragiale, un personaj aproape comic se refugiază speriat in imparatia celui de-al doilea stapan al lumii, dar, cu toata distanta dintre aceste doua texte si, in cele' din urma, dintre autorii lor, ceva mai adanc ii uneste in pofida tuturor deosebirilor: faptul ca amandoi fug de acelasi lucru si ca, fugind, nu s-ar mai intoarce inapoi."